

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Censura Apollonij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

si prae ca quaruntur, quid tam absurdum, quam a loqui, quibus non intelligaris, cum maxime cupias intelligi: quid stultius, quam si cum habeas nummos praesentes, aspectos, legitimo caractere impressos, illis per summam levitatem non utaris: sed alios esse sepulchris mortuorum coneris eruere, quos nemo agnoscat, nemo velit, qui modò sapiat, pro legitimis habere: quid tam arrogans quam verba fingere, & velle nouae linguae auctorem, atque architectum haberi, quam ne vix quidem ipse intelligas? quid inanius quam metaphoris totam orationem implere, & cum verba sine notionum vel ueluti simulacra, ea nouis subinde imaginibus obfcurare, & quae uimbras umbrarum faceret? Quid denique stolidius quam Pygmaeo caligam Maximini adaptare?

Omnes quotquot fuerant dicendi, scribendi, sentiendi que magistri peritiores, hoc genus aepernati, uno consensu damnarunt.

Censura Antigoni Regis.

Judicium de stylo Antigoni, Augusti, etc. Item Plut. in Apoph. Censura styli tumidi condemnatio.

Antigonus Rex prudentissimus, fatuam Rhetorem, nouis & affectatis uerbis utentem, ad aures plebeias remisit: Talis autem fuit eius oratio; *χιονοβόλον ἡ ὄρα γενομένη λεπτοθεοῦσαν ἐν ἐπιθήσει τὴν χόρην, Νίνιγεῦλα τερπαστὰς ἐκὼρτα ἠερβαρεῖσεν ἑοσάμι σέσιε ῥεγιονομ.* Cui Antigonus, *οὐ παύσησθε, inquit, ὡς ὄχλα ῥεβιδυοῦς; Nunquam desines regis auribus uis pro plebeis?*

Censura Augusti Caesaris.

Sueton. in Aug. 86.

Genus eloquendi sequutus est elegans, & temperatum, uitalis sententiarum ineptijs, atque inconcinnitate, & reconditorum uerborum, ut ipse dicit, fortioribus, praecipuamque curam duxit, sensuum animi quam apertissimè exprimere: quod quò facilius esse esset, aut nec ubi lectorem uel auditorem obturbaret, ac moraretur, neque praepositiones uerbis addere, neque coniunctiones sapienter iterare dubitauit, quae detractae afferunt aliquid obscunitatis, etiam gratiam augent; eacozelos, & antiquarios, ut diuerso genere uitiosos, pari studio spreuit.

Mecenatis μωροβρῆχῶς concinn.

Exagitabat nonnunquam in primis Mecenatem suum, cuius *μωροβρῆχῶς* (ut ait) concinnos usque quaque persequitur, & imitando per iocum irridet. Sed nec Tiberio parcit, & exoletas, & reconditas uoces aucupanti, M. quidam Antonium, ut insanum increpat,

quasi ea scribentem, quae mirentur potius homines quam intelligant. Deinde iudeus nullum & inconstans in eligendo genere dicendi ingenium eius, addit haec: Tu quae dubitas Cimbérne, Annius, an Veranius Flaccus imitandi sint tibi, ut uerbis, quae C. Sallustius excerpit ex Originibus Catonis, utaris, an potius Ahaeticorum inanibus sententijs, uerborum uolubilitas in nostrum sermonem transferenda, & quadam epistola Agrippinae neptis ingenium collaudans: Sed opus est, inquit, date te operam, ne molestè scribas, aut loquaris.

Censura Apollonii.

Ὅτις ἴδεν ἐπιτήτην οὐ διδραμῶδη, *Philos in uita Apol. lib. 1.* καὶ φλεγμαίνουσαν ποιητικῶς δόμασιν, οὐδὲ ἀνὰ κρητὶ λωπῆσμένον, καὶ ὑπεραττικῶς ὑπεραττικῶς ἀγῆδης γὰρ τὸ ὑπερ τὴν μέτραν ἀττικῶν ἡρεῖται.

Nunquam usurpauit genus dithyrambicè, poetici nominibus ampullatum, neque lenocinantibus uoculis concisum, & supra Ahaeticorum consuetudinem uenustum.

Censura Dionysii Longini.

Εὐακρον ἐστὶν τὸ οὐ δεῖν, οὐ τίς μάλα δασυφιλὰκτότατον φύσει γὰρ ἄπαντες οἱ μετὰ τὸν ἑρῶτα οἱ φρονοῦντες ἀδυνατεῖας καὶ ἑρῶτα κατὰ γνῶσιν, οὐδὲ οἷον ἐπὶ τῷ ὄρω φέρονται, παρὶ δὲ ὡροῦ τῶ,

Dionysius Longinus περὶ ὑψους.

Μεγάλως ἀποκιδάμεναι ἀμάρτημα εὐγενές, καὶ οὐδὲ ὄρω, καὶ ἐπὶ σαμάτων, καὶ λόγων, καὶ γὰρ οὐ καὶ ἀνα ἡδαι, καὶ δὴ ποτε περὶ πάντες ἡμῶς εἰς τὴν ἡμετέραν οὐδὲν γὰρ, οἰοῦμαι, ἑρῶτα ὄρω, καὶ ἀλλὰ τὸ μὲν οὐδὲν ὑπεραττικῶν βέλτεται τὰ ὄρω.

Est certe tumor maximum orationis uitiū, idemq; frequentissimum, quia natura omnes, quod & in rebus, & in sermonibus excelsum, desideramus, & ne eneclae imbecillitatis crimen incurramus, inflari uolumus, & prouerbio locum damus;

Errare in magnū est nobilis error: sed tumor, uitiosus est, non minus in corpore quam oratione, & tumidi plerumque degenerant in siccos: nihil enim hydrope siccius, & tumidius. Hæc magnus oratorum Criticus, cum quo faciunt Plato, Aristoteles, Cicero, & omnes quotquot sunt optimi.